

Πρεβεζάνικα Χρονικά

Αρ. 21 (1989)

ΠΡΕΒΕΖΑΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ, 21 (Γενάρης-Φλεβάρης-Μάρτης 1989)

Η Μάχη της Σπλάντζας

Λάζαρος Συνέσιος

doi: [10.12681/prch.41486](https://doi.org/10.12681/prch.41486)

Copyright © 2025, Λάζαρος Συνέσιος

Άδεια χρήσης [Creative Commons Αναφορά 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Συνέσιος Λ. (2025). Η Μάχη της Σπλάντζας. *Πρεβεζάνικα Χρονικά*, (21), 60-62. <https://doi.org/10.12681/prch.41486>

Η ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΣΠΛΑΝΤΖΑΣ

Λάζαρου Συνέσιου

Στη διάρκεια του δεύτερου Έτους της Εθνεγερσίας, πολλά περιστατικά συνέβησαν, τόσο στην Πελοπόννησο, όσο και στην Ηπειρωτική Ελλάδα, που έφεραν σε κίνδυνο την Επανάσταση.

Στην περιοχή της Ηπείρου, από τον Άραχθο μέχρι τον Καλαμά, είχαν αναπτυχθεί τμήματα επαναστατικά, ενισχυμένα μάλιστα και από πολλούς φιλέλληνες που είχαν προστρέξει με ενθουσιασμό να συμβάλουν στην ανάσταση του γένους των Ελλήνων.

Το Σούλι, ήταν ο πυρήνας των επαναστατικών κινήσεων, αφού χρόνια πριν, πολεμούσε τον δυνάστη.

Όμως η έλλειψη καλής οργάνωσης και επίσης η έλλειψη πειθαρχίας, οδήγησαν σε εξελίξεις καταστροφικές. Άσκοπες επιχειρήσεις πραγματοποιήθηκαν, λανθασμένες και επιπόλαιες ενέργειες έγιναν, με αποτελέσματα εν πολλοίς τραγικά, όπως π.χ. η καταστροφή του Πέτα, η συντριβή στην Πλάκα κ.α.

Ένα από τα σημαντικότερα και πιο χαρακτηριστικά περιστατικά, είναι η μάχη της Σπλάντζας, στις εκβολές του Καλαμά.

Ο Κυριακούλης Μαυρομιχάλης με πεντακόσιους Μανιάτες, και λίγους Μεσολογγίτες υπό τον Ραζικότσια, αποβιβάστηκε περί τα μέσα Ιουνίου του 1822 στο Γλυκύ, προκειμένου ν' ανοίξει δρόμο προς την Κιάφα και να ενισχύσει τους Σουλιώτες.

Στη συνέχεια επιτέθηκε κατά του λιμένος του Μούρτου, έκαψε τα σπίτια και αιχμαλώτισε 150 Τούρκους, που τους έστειλε με πλοίο στην Πελοπόννησο. Οι Άγγλοι όμως, έστειλαν πλοίο και τον επέκριναν, γιατί ενήργησε σε θαλάσσια περιοχή που ήταν υπό την ευθύνη τους. Αναγκάστηκε έτσι να εγκαταλείψει το Μούρτο και να επανέλθει στα Γλυκύ και κατέλαβε τη Σπλάντζα, που απείχε επτά ώρες απόσταση από την Κιάφα.

Οι Σουλιώτες μαθαίνοντας την άφιξη του Μαυρομιχάλη, έστειλαν εκεί τον Λάμπρο Ζάρμπα με 80 στρατιώτες για συνεννόηση και σύμπραξη με τον Μαυρομιχάλη. Οι Τούρκοι πασσάδες, μαθαίνοντας τις κινήσεις αυτές, ανησύχησαν. Κινήθηκε λοιπόν ο Κεχαγιάμπεης με 3.000 Τουρκαλβανούς, τους ο-

ποίους έστειλε σε μικρά τμήματα, από διάφορα μέρη, με την εντολή να φθάσουν αθόρυβα και κρυφά και να κρυφτούν στα καλάμια του βάλτου κοντά στη Σπλάντζα, χωρίς να τους καταλάβουν οι Έλληνες. Ο ίδιος έφθασε εκεί την επομένη, στις 3 Ιουλίου, με 500 σωματοφύλακες. Σχεδίαζε να αιφνιδιάσει τους Έλληνες, που δεν περίμεναν επίθεση και δεν είχαν καν οχυρώσει τις θέσεις τους.

Όμως, ένας τσοπάνης είδε τυχαία τους Τούρκους και έσπευσε να ειδοποιήσει τον Μαυρομιχάλη. Ορισμένοι από τους οπλαρχηγούς πρότειναν να καταφύγουν στα πλοία, όπου θα ήταν ασφαλείς - γιατί οι τουρκικές δυνάμεις ήταν πολύ ανώτερες από τις ελληνικές.

Οι Σουλιώτες όμως το θεώρησαν υποτιμητικό και αποφάσισαν να αποκρούσουν εκεί την επίθεση. Έφτιαξαν πρόχειρα πέτρινα οχυρώματα 120 άνδρες με τον Λάμπρο Ζάρμπα και τον Ζώη Πάνου, οχυρώθηκαν σε ταμπούρια με νώτα προς τη θάλασσα. Ο Μαυρομιχάλης με τους Μανιάτες, κατέλαβε το δεξιό, μέχρι την ακτή.

Σημειώνουμε σε παρένθεση, ότι ο Ζώης Πάνος ήταν κουνιάδος του Φώτο Τζαβέλα, η δε κόρη του Πανωραία, ήταν η μητέρα του μετέπειτα πρωθυπουργού Δημητρίου Ράλλη, παππού του τ. πρωθυπουργού Γεωργίου Ράλλη. Κλείνει η παρένθεση.

Μία ώρα πριν ξημερώσει, οι Τούρκοι ξεκίνησαν αθόρυβα, για να αιφνιδιάσουν τους Έλληνες. Ο Κεχαγιάμπεης αντιλήφθηκε έγκαιρα ότι οι Έλληνες είχαν ήδη οχυρωθεί και έδωσε διαταγή στους άνδρες του να πυροβολήσουν μόλις φθάσουν σε απόσταση βολής. Το μπαρούτι όμως είχε βραχεί από την υγρασία του βάλτου, όλη νύχτα, με αποτέλεσμα μόλις το ένα τρίτο των όπλων να εκπυρσοκροτήσει. Αυτό, βοήθησε τους Έλληνες, οι οποίοι αναχαίτισαν με επιτυχία την τουρκική επίθεση. Τα τμήματα του Ζώη Πάνου και του Κυριακούλη Μαυρομιχάλη, δεν είχαν μεταξύ τους επικοινωνία και μάχονταν παράλληλα. Σε κάποια φάση της μάχης, ο Μαυρομιχάλης όρμησε με μέρος των ανδρών του να ενισχύσει τον Πάνου, πιστεύοντας ότι κινδύνευε. Ο Κεχαγιάμπεης, βλέποντας ότι οι άνδρες του είχαν αρχίσει να κάμπτονται ξεκίνησε επίππος για να τους εμψυχώσει.

Οι δυο παλαιοί αντίπαλλοι της Πελοποννήσου, Μαυρομιχάλης και Κεχαγιάμπεης, συναντιόταν για μια ακόμα φορά στο πεδίο της μάχης. Έντονες προκλήσεις απήυθναν φωνάζοντας, ο ένας στον άλλο.

Μια σφαίρα βρήκε τον Κυριακούλη στη μασχάλη. Έπεσε αιμόφυρτος. Οι άνδρες του τον μετέφεραν αμέσως στο οχύρωμα, κι εκείνος, ξέροντας ότι πεθαίνει, μοίρασε τα όπλα του στους συμπολιστες του κι έδωσε εντολή, τη ματοβαμμένη ζώνη του να την παραδώσουν στην οικογένειά του στη Μάνη.

Μια άλλη σφαίρα βρήκε τον Κεχαγιάμπεη και τον τραυμάτισε. Βλέποντας οι Τούρκοι τον αρχηγό τους να πέφτει από τ' άλογο τραυματισμένος, πανικοβλήθηκαν και άρχισαν να υποχωρούν, παίρνοντας απ' το πεδίο της μάχης τους νε-

κρούς και τραυματίες τους.

Η μάχη που κράτησε τρεις ώρες και κατά την οποία σκοτώθηκαν 43 Τούρκοι και 3 Έλληνες, τέλειωσε με κοινή σχεδόν υποχώρηση.

Οι Μανιάτες, με τον νεκρό του Μαυρομιχάλη, μπήκαν στα πλοία και τον μετέφεραν στο Μεσολόγγι, όπου κηδεύτηκε με πάνδηση συμμετοχή και τιμές.

Ένας ακόμα Μαυρομιχάλης έπεφτε κατά τον αγώνα, θύμα κι αυτός της ακράτητης γενναιότητάς του.

Η ατυχία της Σπλάντζας, μετά την καταστροφή του Πέτα, έκανε φανερή πλέον την αποτυχία της ελληνικής εκστρατείας στην Ήπειρο.

15.4.89

E.E.Σ.N.

